

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
Микола Шинкарик
« 31 » Серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

**з дисципліни «Психологія особистості»
ступінь вищої освіти: молодший бакалавр
галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність: 053 Психологія
освітньо-професійна програма: «Психологія»**

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Се-местр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екз. (сем.)
Денна	2	4	42	28	4	4	42	120	–	4

**Тернопіль – ТНЕУ
2020**

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки молодшого бакалавра галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія, затвердженої Вченою радою ТНЕУ (протокол № 10 від 26 червня 2019 року).

Робочу програму склала доцент кафедри психології та соціальної роботи, к.психол.н., доцент **Бригадир Марія Богданівна**.

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 053 Психологія, протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.

Керівник групи
забезпечення спеціальності
д.психол.н., професор

Анатолій ФУРМАН

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ”

1. Опис дисципліни „Психологія особистості”

Дисципліна “Психологія особистості”	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань 05 – “Соціальні та поведінкові науки”	Статус дисципліни обов’язкова Мова навчання Українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність 053 – Психологія”	Рік підготовки – 2 курс Семестр – 4
Кількість змістових модулів – 3	Ступінь вищої освіти – молодший бакалавр	Лекції – 42 год Практичні заняття – 28 год
Загальна кількість годин – 120		Самостійна робота – 46 годин Індивідуальна робота – 4 год
Тижневих годин: 4 семестр – 10 год, з них аудиторних - 5 год		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання вивчення дисципліни “Психологія особистості”

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Важливим аспектом роботи психолога є забезпечення оптимальних психологічних умов для розвитку особистості, надання психологічної допомоги людині в розв’язанні її особистих проблем. Розв’язання цих завдань неможливе без знання сутності і структури особистості, закономірностей її становлення і розвитку. Тому у програмі навчальної дисципліни передбачено розкриття різноманітних наукових підходів, концепцій і принципів до вивчення особистості, які значною мірою поглиблюють розуміння природи особистості, її поведінки, що були розглянуті в курсах: «Вікова та педагогічна психологія», «Соціально-психологічний практикум». Це дає змогу психологу надати кваліфіковану психологічну допомогу особистості.

Предметом навчальної дисципліни є процес становлення індивіда як особистості, який відбувається у соціумі, так як людина впродовж своєї життєдіяльності набуває складної системи взаємозв’язків із оточенням (через процес соціалізації). Їх кількість, якість та значимість забезпечують гармонію індивідуально-психічної сфери особи, водночас спричинюючи позитивно-налаштовану стратегію адаптації та перетворення дійсності до власних потреб. Відтак навчальна дисципліна забезпечує реалізацію освітнього процесу за двома векторами: перший – спрямований на конструювання системи зовнішніх механізмів взаємодії студента з соціальним оточенням (психолог \leftrightarrow клієнт, управлінець \leftrightarrow виконавець та ін.); другий --- на активізацію внутрішніх психічних процесів (самопізнання, самоаналізу), що обґрунтовує передумови до самоосвіти, самоактуалізації та повноцінної самореалізації всіх наявних потенцій у конструктивному напрямку.

Теоретико-методологічні основи навчальної дисципліни забезпечать вивчення психологічної основи формування особистісних якостей, соціального змісту та функцій

особистості як джерела суспільного життя та його реального носія дає, що передбачає вирішення багатьох завдань у сферах освіти, управління та організації діяльності людини.

Мета курсу – полягає у висвітленні основних психологічних підходів до розуміння особистості, що є актуальними на сучасному етапі.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

- Ознайомити студентів із загальними підходами до проблеми особистості.
- Визначити особистість як загальнонаукову категорію.
- Сформувати систему знань про особистість як соціально-психологічну систему.
- Надати теоретичні основи щодо розуміння особистості в контексті соціальних відносин та закономірностей її розвитку (процес соціалізації).
- Сформувати основи реалізації знань та навичок у професійній діяльності.

2.3 Найменування компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

Здатність сприяти цілісному розвитку суб'єкта життєдіяльності, забезпечувати умови для його професійного та особистісного самовдосконалення і просоціальної самореалізації.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: Вікова та педагогічна психологія, Психодіагностика, Соціально-психологічний практикум.

2.5. Результати навчання.

Сприяти цілісному розвитку суб'єкта життєдіяльності, забезпечувати умови для його професійного та особистісного самовдосконалення і просоціальної самореалізації.

3. Програма навчальної дисципліни: «Психологія особистості»

Змістовий модуль I. Предмет психології особистості.

Тема 1. Предмет психології особистості. Сутність поняття “особистість” у психології

Психологія особистості як галузь науки, що вивчає закономірності становлення і розвитку особистості як суб'єкта життєтворчості. Стисла характеристика різноманітних теоретичних підходів до розуміння особистості як системи взаємопов'язаних ідей і принципів, що мають на меті пояснення її природи. Основні положення, спрямовані на висвітлення природи особистості і рушійних сил її розвитку: структура, мотивація, розвиток особистості тощо. Критерії оцінки теоретичних підходів до розуміння особистості: верифікованість, внутрішня узгодженість, евристична цінність, економічність, широта, функціональна значущість (Л. Х'елл, Д. Зіглер). Проблема емпіричної валідації теорій особистості. Сутність особистості з позиції різних теоретичних уявлень. Особистість як суб'єкт соціальних стосунків і свідомої діяльності, системна якість індивіда, що формується у спільній діяльності і спілкуванні (Л. С. Виготський, О. М. Леонтьєв, С. Л. Рубінштейн, А. В. Петровський та ін.). Особистість як ансамбль ірраціональних несвідомих потягів (З. Фрейд). Особистість як функція результату психосоціальних криз (Е. Еріксон). Особистість як певний набір поведінкових реакцій (Б. Скіннер), складний паттерн неперервної взаємодії індивіда, поведінки і ситуації (А. Бандура). Особистість як властивий кожному індивіду унікальний спосіб усвідомлення досвіду (Д. Келлі). Особистість як організована, довготривала сутність, яка суб'єктивно сприймається (К. Роджерс).

Література [2; 5; 12; 15; 20]

Тема 2. Структура особистості

Структурні концепції особистості. Концепція рис особистості (Г. Олпорт, Р. Кеттел, Г. Айзенк), концепція типу особистості (К. Юнг, А. Адлер та ін.), концепція особистісних конструктів (Дж. Келлі). Структурна модель психічного життя особистості (З. Фрейд). Я-концепція (К. Роджерс). Структура особистості у вітчизняній психології (Л. С. Виготський, Г. С. Костюк, О. М. Леонтьєв, С. Л. Рубінштейн, К. К. Платонов та ін.). Інтраіндивідуальна, інтеріндивідуальна і метаіндивідуальна підсистеми структури особистості (А. В. Петровський). Центральний системоутворюючий компонент структури особистості: спрямованість (Л. І. Божович), динамічні смислові системи (Л. С. Виготський), ставлення (В. М. Мясіщев), установки (Д. І. Узнадзе), диспозиції (В. А. Ядов) тощо.
Література [2; 5; 12; 16; 19; 20]

Тема 3. Самосвідомість особистості

Психологічна сутність самосвідомості. Взаємозв'язок свідомості і самосвідомості особистості. Генезис самосвідомості. Структура самосвідомості: когнітивний, емоційно-оцінний і вольовий компоненти. Модель структури самосвідомості: самість і Я (К. Юнг). Механізми самосвідомості. Ідентифікація, рефлексія, емпатія, децентрація. Поняття про психологічний захист. Види психологічного захисту: витіснення, раціоналізація, проєкція, регресія, сублимація та ін. Самооцінка і рівень домагань як центральні характеристики самосвідомості. Види самооцінки і рівня домагань. Умови розвитку самосвідомості. Самопізнання. Саморегуляція і самоконтроль. Самовдосконалення у процесі самовиховання.
Література [3; 7–9; 14; 19]

Тема 4. Індивідуальність особистості

Індивідуально-типологічні властивості особистості та їх роль у становленні індивідуальності людини. Темперамент і його властивості. Психодинамічні особливості темпераменту: темп, загальна активність, емоційність. Типи темпераменту. Адаптивні можливості темпераменту. Проблема формування індивідуального стилю діяльності особистості. Особистість і характер. Структура характеру. Акцентуації характеру. Вчинок як одиниця аналізу характеру особистості. Умови формування характеру. Здібності особистості. Задатки і здібності. Рівні розвитку здібностей. Обдарованість. Талант. Геніальність. Творчі здібності особистості та їх розвиток.
Література [1; 7; 8; 13–15]

Змістовий модуль II. Ціннісно-мотиваційна сфера особистості

Тема 5. Потреби і мотиви як джерело активності особистості

Джерела активності особистості в різних психологічних теоріях. Інстинкти як рушійна сила поведінки (З. Фрейд). Потреби як джерело активності людини: потреби в досягненні досконалості (А. Адлер), цілісності і єдності (К. Юнг), уникнення ізоляції від оточуючих, встановлення зв'язків (Е. Фромм), потреби в самоактуалізації (А. Маслоу) тощо. Класифікація потреб. Мотив як опредмечена потреба, як спонукування до активності. Мотиви усвідомлювані і такі, що реально діють, зовнішні і внутрішні мотиви (О. М. Леонтьєв). Мотив і мотивація. Мотив і мотивування.
Література [5; 7; 11; 14; 20]

Тема 6. Спрямованість особистості

Спрямованість особистості як система стійких мотивів, що спонукають людину до діяльності (Л. І. Божович). Форми прояву спрямованості. Неусвідомлювані мотиви: потяги і установки; усвідомлені мотиви: бажання, інтереси, схильності, ідеали, світогляд, переконання. Види спрямованості: спрямованість на взаємодію, ділова спрямованість, спрямованість на себе. Ціннісні орієнтації як змістова характеристика спрямованості (М. Рокіч). Термінальні та інструментальні цінності.
Література [2; 5; 12; 15; 20]

Тема 7. Емоційний світ особистості

Базові емоції та особистісний афективним симптомокомплекс. Види емоцій. Емоційний інтелект та його структура. Індивідуальна своєрідність емоційних станів особистості Емоційні особистісні типи та спрямованість особистості Емоційні аспекти кохання . Характеристики емпатичної особистості

Література [2; 5; 12; 15; 20]

Змістовий модуль III. Становлення і розвиток особистості

Тема 8. Умови становлення і розвитку особистості

Взаємозв'язок психічного розвитку і розвитку особистості. Психодинамічний напрямок щодо становлення і розвитку особистості (З. Фрейд, К. Юнг, А. Адлер, Е. Еріксон та ін.). Конституціональна психологія (Е. Кречмер, К. Шелдон). Соціогенетичний підхід до становлення і розвитку особистості. Теорія научіння (Е. Торндайк, Б. Скіннер, А. Бандура). Теорія поля (К. Левін). Когнітивний підхід до становлення і розвитку особистості (Ж. Піаже, Дж. Келлі). Гуманістичний напрямок щодо становлення і розвитку особистості (А. Маслоу, К. Роджерс, В. Франкл). Діяльнісний підхід до становлення і розвитку особистості (Л. С. Виготський, О. М. Леонт'єв та ін.). Роль провідної діяльності в розвитку особистості. Концепція персоналізації (А. В. Петровський). Становлення особистості у працях Г. С. Костюка. Вчинкова психологія стосовно умов становлення та розвитку особистості.

Література [1; 2; 4; 8–12; 15–17; 20]

Тема 9. Етапи розвитку особистості

Процес становлення і розвитку особистості в онтогенезі. Періодизація психічного розвитку особистості. Концепція стадіального розвитку психіки (Ж. Піаже). Концепція періодизації психічного розвитку особистості (Д. Ельконін). Стадії психосоціального розвитку особистості (З. Фрейд, Е. Еріксон). Рівні розвитку особистості: доособистісний, егоїстичний, групоцентричний, гуманістичний, духовний (Б. Братусь). Критерії психічно зрілої особистості: зріла і відповідальна людина в соціально-сексуальних стосунках (З. Фрейд); соціально-корисний тип (А. Адлер); інтегрована, гармонійна і цілісна особистість (К. Юнг); его-ідентична особистість (Е. Еріксон); самоактуалізована особистість (А. Маслоу); особистість, що повноцінно функціонує (К. Роджерс); самореалізація особистості. Проблема особистісного вибору (Е. Фромм). Особистісний смисл (О. М. Леонт'єв, В. Франкл та ін.).

Література [1; 2; 5; 7; 14–17; 19; 20]

4. Структура залікового кредиту з дисципліни “ Психологія особистості”

денна форма навчання

ТЕМИ	Кількість годин				
	Лекції	Практич ні	Самостійн а робота	Індивіду альна робота	Контроль ні заходи
Модуль 1. Предмет психології особистості.					
Тема 1. Предмет психології особистості. Сутність поняття “особистість” у психології	4	4	4	1	
Тема 2. Структура особистості	6	4	4	1	
Тема 3. Самосвідомість особистості	4	2	4	-	
Тема 4. Індивідуальність особистості	4	2	4	-	2 МР

Модуль 2. Ціннісно-мотиваційна сфера особистості					
Тема 5. Потреби і мотиви як джерело активності особистості	4	2	6	-	
Тема 6. Спрямованість особистості	4	4	6	1	
Тема 7. Емоційний світ особистості	6	4	6	1	
Модуль 3. Становлення і розвиток особистості.					
Тема 8. Умови становлення і розвитку особистості	4	2	4	-	
Тема 9. Етапи розвитку особистості.	6	4	4	1	2 (РКР) (КПІЗ)
Разом	42	28	42	4	

5. Тематика практичних занять.

Практичне заняття № 1-2

Тема. Предмет психології особистості. Сутність поняття “особистість” у психології

Мета. Сформувати у студентів систему теретичних знань із предмету "Психологія особистості".

План проведення заняття:

1. Предмет психології особистості.
2. Індивід. Особистість. Індивідуальність.
3. Множина різноманітних понять особистості: причини і наслідки.
4. Загальне поняття про психіку, основні форми її прояву.

Рекомендована література [2; 5; 12; 15; 20]

Практичне заняття № 3-4

Тема. Структура особистості.

Мета. Систематизувати знання студентів щодо способів теоретичного дослідження структури особистості.

План проведення заняття:

1. Психоаналітична концепція особистості (З. Фрейд). Достоїнства і недоліки.
2. Розвиток психоаналізу: що відкинули і внесли нового в аналітичний напрям у психології К. Юнг, А. Адлер, К. Хорні, А. Александер, Е. Фромм.
3. Навіщо людині потрібен психологічний захист? Що він захищає? Негативні наслідки актуалізації механізмів психологічного захисту.
4. Нейролінгвістичне програмування: “за” і “проти”.
5. Розбіжності в підходах до вивчення особистості в біхевіоризмі і когнітивних теоріях особистості.
6. Причини виникнення гуманістичного напрямку в психології.
7. Трансперсональна і глибинна психологія про особистість.

Рекомендована література [2; 5; 12; 16; 19; 20]

Практичне заняття № 5

Тема. Самосвідомість особистості

Мета. Дослідити на практичному занятті рсрбливсоті формування самосвідомості особистості

План проведення заняття:

1. Психологічна сутність самосвідомості.
2. Взаємозв'язок свідомості і самосвідомості особистості.
3. Механізми самосвідомості.
4. Поняття про психологічний захист.
5. Самооцінка і рівень домагань.

Рекомендована література [3; 7–9; 14; 19]

Практичне заняття № 6

Тема. Індивідуальність особистості

Мета. Розширити розуміння студентами структури індивідуальності особистості

План проведення заняття:

1. Причини виникнення різноманітних типологій людини в психології.
2. Психологічна характеристика темпераменту, прояв його основних властивостей: активності, темпу, продуктивності, збуджуваності і т. д.
3. Види темпераментів: достоїнства і недоліки.

Рекомендована література [1; 7; 8; 13–15]

Практичне заняття № 7

Тема. Потреби і мотиви як джерело активності особистості

Мета. Сформувані у студентів систему поглядів на сприймання та розуміння сутності свого буття та буття соціуму

План проведення заняття:

1. Джерела активності особистості в різних психологічних теоріях.
2. Інстинкти як рушійна сила поведінки
3. Класифікація потреб.
4. Мотив як опредмечена потреба, як спонукання до активності.
5. Мотиви усвідомлювані і такі, що реально діють, зовнішні і внутрішні мотиви.

Рекомендована література [5; 7; 11; 14; 20]

Практичне заняття № 8-9

Тема. Спрямованість особистості.

Мета. Розширити у студентів розуміння спрямованості особистості.

План проведення заняття:

1. Спрямованість особистості як система стійких мотивів.
2. Форми прояву спрямованості.
3. Неусвідомлювані мотиви: потяги і установки; усвідомлені мотиви: бажання, інтереси, схильності, ідеали, світогляд, переконання.
4. Види спрямованості.
5. Ціннісні орієнтації як змістовна характеристика спрямованості.

Рекомендована література [2; 5; 12; 15; 20]

Практичне заняття № 10-11

Тема. Емоційний світ особистості

Мета. Розширити у студентів розуміння ро емоційний інтелект

План проведення заняття:

1. Базові емоції та особистісний афективним симптомокомплекс.
2. Емоційний інтелект та його структура.
3. Індивідуальна своєрідність емоційних станів особистості
4. Емоційні особистісні типи та спрямованість особистості.
5. Характеристики емпатійної особистості

Рекомендована література [2; 5; 12; 15; 20]

Практичне заняття № 12

Тема. Умови становлення і розвитку особистості

Мета. Формування у студентів вмінь організації власного розвитку.

План проведення заняття:

1. Взаємозв'язок психічного розвитку і розвитку особистості.
2. Психодинамічний напрямок щодо становлення і розвитку особистості.

3. Конституціональна психологія.
4. Соціогенетичний підхід до становлення і розвитку особистості. Теорія наuczіння.
5. Гуманістичний напрямок щодо становлення і розвитку особистості.
6. Діяльнісний підхід до становлення і розвитку особистості.

Рекомендована література [1; 2; 4; 8–12; 15–17; 20]

Практичне заняття № 13-14

Тема. Етапи розвитку особистості.

Мета. Формування у студентів вмінь та навичок раціональної організації власних життєвих програм та проектів.

План проведення заняття:

1. Процес становлення і розвитку особистості в онтогенезі.
2. Періодизація психічного розвитку особистості.
3. Критерії психічно зрілої особистості.

Рекомендована література [1; 2; 5; 7; 14–17; 19; 20]

6.Індивідуальна робота

Перелік тем КПЗ

з дисципліни “Психологія особистості”

1. Поняття особистості в психології.
 2. Повсякденне розуміння феномена особистості.
 3. Що об'єднує і відрізняє поняття "людина", "індивід", "особистість", "індивідуальність"?
 4. У чому виявляється індивідуальність?
 5. Три основних історичних періоди у вивченні особистості: філософсько-літературний, клінічний, експериментальний, їхні особливості і вплив на сучасний стан цієї галузі знань.
 6. Психоаналіз З. Фрейда та його вплив на розвиток психології.
 7. Аналітична психологія: розвиток психоаналізу або подолання помилок З. Фрейда.
 8. Сучасні теорії особистості, що увібрали в себе положення психоаналізу.
 9. Вклад Г. Айзенка, Г. Оллпорта і Р. Кеттела в розробку проблем особистості.
 10. Необхідність і сутність експериментального підходу у вивченні психології особистості.
 11. Залежність проблеми розвитку особистості від концепції особистості в рамках певної теорії особистості.
 12. Засади і принципи побудови концепції розвитку особистості Е. Еріксона.
 13. Стадії розвитку особистості, вікові кризи та їхній зміст.
 14. Темперамент і основні властивості нервової системи людини.
 15. Зв'язок темпераменту й індивідуального стилю діяльності.
 16. Зв'язок темпераменту з основними властивостями особистості.
 17. Темперамент і вразливість, емоційність, товариськість, імпульсивність, тривожність людини.
- КПЗ виконується у формі аналізу та інтерпретації літературних джерел, методами тестування власних професійних здібностей.

7. Самостійна робота студентів

Теми	Денна форма навчання
Сучасні напрямки дослідження закономірностей розвитку особистості	4
Соціально-психологічні теорії розвитку особистості	4
Самоцінка та її формування	2

Особистість в системі соціальних зв'язків	4
Психоаналіз і особистість	4
Сутність процесу соціалізації особистості	2
Вплив культурного середовища на формування Я-концепції	4
Види темпераментів	4
Психосоціальний розвиток як проблема соціальної роботи	2
Соціальна типологія особистостей	4
Індивідуалізм та колективізм в історії розвитку суспільства	4
Права і свободи особистості в сучасному суспільстві	4
Всього	42

8. Тренінг з дисципліни

Організація та проведення тренінгу – 4 год

Проведення тренінгу (4 год.)

Тема тренінгу: „Актуалізація особистісного потенціалу”.

Заняття 1 (2 год.). Вступне слово викладача про актуалізацію особистісного потенціалу студента.

Мета заняття 1: Знайомство учасників групи з майбутньою роботою, актуалізація досвіду участі у психологічних тренінгах, знайомство з проблемою актуалізації особистісного потенціалу.

Заняття 2 (2 год.). Самопізнання та самотворення

Мета заняття 2: Формування установки на самопізнання та самотворення, розвиток адекватного уявлення про себе.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни “Психологія особистості” використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове тестування по кожному змістовому модулю;
- оцінювання виконання КППЗ;
- ректорська контрольна робота
- письмовий іспит.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Психологія особистості” визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

(%)				
Модуль 1 (підсумкове тестування)	Модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Модуль 3 (підсумкова оцінка за КППЗ)	Модуль 4 (письмовий екзамен) (тема 1-9)	Разом
20%	20%	20%	40%	100%
1. Усне опитування на заняттях (оцінка за тему 10). 2. Письмова контрольна робота (1-4 теми) – макс 60 балів	1. Усне опитування на заняттях (оцінка за тему 10). 2. Письмова контрольна робота (5-9 теми) – макс 50 балів	1. Написання КППЗ (вибір теми, опрацювання літературних джерел, написання роботи) – 70 балів. 2. Захист КППЗ – 30 балів	1. Пит 1. – макс. 40 балів. 2. Пит 1. – макс. 40 балів. 3. Тестові завдання (10 тестів, за кожен 2 бали)	

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	Відмінно	A (відмінно)
85–89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Перелік наочних матеріалів та методичних вказівок

№	Найменування	Номер теми
1.	Лекції (Електронний варіант)	1-9
2.	Робоча програма, тематика практичних занять та методичні вказівки до вивчення курсу „Психологія особистості” для студентів галузь знань 05 – «Соціальні та поведінкові науки» напрям підготовки 053 – Психологія (освітньо-кваліфікаційного рівня – молодший бакалавр) / Укладач М.Б. Бригадир. – Тернопіль: КПСР, 2020 (Електронний варіант)	1-9
3	Глосарій (Електронний варіант)	1-9
4	Методичні вказівки до виконання КПЗ (Електронний варіант)	1-9

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бернс Р. Развитие я-концепции и воспитание. — М.: Прогресс, 2016.— 422 с.
2. Бригадир М. Відчуття правди і справедливості в розкритті та розвитку людського потенціалу// Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / Ред. кол. Надія Скотна (головний редактор), І. Галян (редактор розділу) та ін. – Дрогобич : Видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2014. – Випуск 33. Психологія. – С. 28 -38.
3. Бригадир М. Передумови становлення та розвитку особистості // Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського: зб. наук. пр. / за ред. С. Д. Максименка, Н. О. Євдокімової. – Т. 2. - Вип. 7. – Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2011. – С. 41-45.
4. Бригадир М. Психологічне проектування та самопроектування в розвитку особистості // Transformations in Contemporary Society: Humanitarian Aspects. Monograph/ Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2017. - P. 208-215.
5. Бригадир М. Психологічне проектування як спосіб конструювання природовідповідних особистісних структур // Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського: зб. наук. пр. / за ред. С. Д. Максименка, Н. О. Євдокімової. – Т. 2. - Вип. 6. – Миколаїв : МДУ імені В. О. Сухомлинського, 2011. – С. 45-49.
6. Бурлачук Л. Р. Психодиагностика личности. — К.: Здоровье, 2017.— 168 с.
7. Варій М. Й. Психологія особистості. – К.: Центр учбової літератури, 2018. – 592 с.
8. Зейгарник Б. В. Теории личности в зарубежной психологии. — М. Изд-во МГУ, 2007. — 172 с.
9. Корнев М. Н., Коваленко А. Б. Соціальна психологія. — К.: Вид-во Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка, 1995. — 248 с.

10. Основи психології / За ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. — 2-ге вид. — К.: Либідь, 2016. — 544 с.
11. Роджерс К. Консультирование и психотерапия. — М.: ЭКСМО-пресс, 2014. — 289 с.
12. Семиченко В. А. Психологія особистості. — К.: Вид. О. М. Ешке, 2001. — 427 с.
13. Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2012. — 280 с.
14. Фурман А.В., Гуменюк О.Є. Психологія Я-концепції: Навчальний посібник. Львів: Новий Світ-2000, 2006. 360 с.
15. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. — СПб.: Питер Ком, 2008. — 608 с.
16. Burger, J. M. (2019). Personality (10th ed.). Boston, MA: Cengage Learning.
17. Duane P. Schultz, Sydney Ellen Schultz (2017). Theories of Personality. United States of America.
18. Feist, J., Feist, G. J., & Roberts, T-A. (2018). Theories of Personality (9th ed.). New York: McGraw-Hill.
19. Randy Larsen and David Buss (2018). Personality Psychology: Domains of Knowledge About Human Nature. New York: McGraw Hill Education.
20. The Cambridge Handbook of Personality Psychology/ Edited by Philip J. Corr and Gerald Matthews. United States of America by Cambridge University Press, New York, 2019. 906 p.